

Případová studie

Co se dozvíte?

V rámci případové studie se dozvíte, jak úspěšně absolvovat cestu virtualizace od úplného začátku do cloudového řešení, které může mít X-různých podob – záleží na tom, která cesta je pro danou organizaci nejschůdnější a dokáže co nejefektivněji vyřešit dané problémy. Věříme, že na rozdíl od jiných technických případových studií, je tato „aplikovatelná“ pro ostatní neziskové organizace, které se chtějí ubírat tímto směrem.

Stěžejní je na začátku připravit strategický plán, který se odvíjí od možnosti, které programy technologických gigantů, jako je spol. Microsoft, nabízejí. Právě tento první krok pro nás představoval nejsložitější část, kdy jsme museli vykomunikovat licenční podmínky s Microsoftem a následně se pustit do konfigurace nových služeb, které nebyly na trhu zase tak dlouho.

Z pohledu Diecézní charity ostravsko-opavské (jedna organizace = 18 jednotlivých subjektů s vlastním IČem).

V roce 2011 padlo základní rozhodnutí – převést IT služby pod spol. Microsoft a sjednotit systém pro celou organizaci. *(Ano, také jsme si vybrali tuto společnost, která byla v počátcích horší, ale nechtělo se nám platit za „lepší“ služby od Googlu 😊).* V počátcích, které trvaly několik let, jsme používali jen službu „Exchange“ (e-mailové služby), jelikož další produkty a služby by si tenkrát nasadil jen zarputilý obdivovatel Billa Gatese. Situace se však s příchodem Windows 10 rapidně zlepšila (mnozí nemusí se mnou souhlasit) a proto jsme mohli dále rozvíjet naši organizaci a nasazovat další služby, zefektivnit spolupráci a bezpečnost našich dat. Ano, už tu nebyl ten nefunkční Skydrive, který v „nespolupráci“ s Windows 7 nefungoval a mohli jsme konečně převádět data z jiných služeb.

Situace v posledních letech představovala provázání spolupráce napříč organizační strukturou a nasazení jednotných služeb pro komunikaci, zálohování dat a zabezpečení (Onedrive, MS Teams, přiřazení zařízení do tenantu a nastavení prostřední Microsoft Office 365 a spousta dalších služeb). Zde se objevil první „problém“ – všechny subjekty (v našem případě oblastní charity) byly v jednom prostředí (systému), což představovalo výhody ale i nevýhody tohoto řešení, které jsme již na začátku museli vykomunikovat s dodavatelem. Nakonec se tento problém ukázal jako výhoda, a to díky naší iniciativě, kterou jsme realizovali prostřednictvím grantu.

Abych neodbíhal od tématu, tak po realizování mnoha činností za účelem pokroku a lepšího využití IT služeb, jsme přemýšleli, co dál?

„Sprosté slovo“ Cloud!

V rámci strategického plánu pokroku v IT jsme spolupracovali s externí firmou a pořádali jednou za rok workshopy v rámci celé organizační struktury – což následně vedlo k nové etapě rozvoje, a to právě virtualizace a provozování cloudových služeb.

Mobilizovali jsme tedy všechny „ajťáky“ v rámci organizace (tedy hrstka lidí, kteří v některých případech se věnovali i důležitějším věcem – např. rozvozu obědů) a dohodli se, že využijeme grant od společnosti Microsoft na 3500 USD/rok na provoz virtuálních serverů. Prvotní cíl byl takový, že zrealizujeme jeden virtuální server na provoz účetního SW pro všechny organizace – což se ve výsledku ukázalo jako krok vedle. Zde, jak jsem uváděl dříve, se vyskytl problém. Jednalo se o to, že při prvotním rozhodnutí, mít jeden systém pro všechny subjekty, nás připravilo o možnost využít výhod grantu pro další organizace – tuto výjimku jsme museli vykomunikovat na počátku, jelikož to bylo proti licenčnímu ujednání společnosti. Tedy v těchto „předprojektových“ činnostech jsme zažádali o grant na náš společný tenant, oslovili partnera, který nás na tuto myšlenku navedl a pustili se směle do realizace. Přesunuli jsme účetnictví 3 charitám, kdy uživatele nově dostali možnost přihlásit se na vzdálenou plochu, kde měli vše potřebné a mohli se připojovat odkudkoliv a z jakéhokoli počítače – výpočetní výkon obstarával server. Dále jsme přesunuli naše webové stránky, kde jsme využili ostatních služeb, které prostředí nabízelo – bez nutnosti realizace virtuálního serveru. Takto jsme fungovali jeden rok, kdy se rozrůstal počet uživatelů a nároky na server, což vedlo k tomu, že nám budget 3500 USD/rok nevyšel a přišla nám tučná faktura. Částka, kterou jsme zaplatili, nepředstavovala jediný problém. Větší problém byl se zabezpečením, kdy se nám nepodařilo server nakonfigurovat tak, aby si jednotlivé subjekty

„neviděly“ svá data. Řadu věcí jsme konfigurovali nově a v počátku služby Azure nebyly zdaleka tak propracované, jak je tomu teď. Tedy první virtuální server se ukázal jako nedostatečné řešení, jelikož za rok přibýly další nové možnosti, které by nám odstranily řadu problémů.

V tu dobu jsme zvažovali jak dále. Věděli jsme směr, kterým se chceme ubírat, ale bez odborné podpory a prostředků bychom se nedokázali vlastními silami pohnout z místa. V té době jsme se přes partnera, s kterým spolupracujeme, dozvěděli o možnostech využití grantu na rozvoj IT pro neziskové organizace. Díky prostředkům jsme mohli začít realizovat a rozvíjet naše IT činnosti a vyzkoušet všechny nové možnosti v praxi.

Stěžejní, jak jsem uváděl, bylo nastavení strategického plánu, který záležel na nastavení podmínek s poskytovatelem grantu (Microsoft). Jediná cesta, jak komunikovat s touto společností, je prostřednictvím certifikovaného partnera – který je klíčový pro udržitelnost projektu. Nechci zabíhat do detailů, které obnášel tento vyjednávací proces, ale nakonec se podařilo vykomunikovat podmínky. Ve výsledku to znamenalo to, že jsme mohli žádat za každý subjekt o grant od spol. Microsoft. Před tímto vyjednáváním nás čekal ještě zdouhavější proces testování toho, jak by řešení vypadalo v praxi – jedná se o to, že máme společný tenant, kde máme všechny účty, data, aplikace, licence.. prostě všechno. Pokud chceme zřídit virtuální server v jiném tenantu tak potřebujeme, aby se uživatelé připojili na svém účtu a měli svá data k dispozici. Přihlášení nebyl problém, ale uživatelé potřebují se přihlásit i pod účtem v novém tenantu, aby měli k dispozici licence, které dostanou společně s částkou 3500 USD na provoz Azure služeb. Nakonec východiskem byl nově dostupný operační systém Windows 11 multi-session s 365 integrovanými aplikacemi. Tam to na rozdíl od předešlého fungovalo.

Nový směr, nové možnosti nové výzvy

Začali jsme tedy u Charity Hlučín, která jako první přesunula svá data a programy do virtuálního serveru a mohli si tak vše odzkoušet, než jsme jej začali nabízet a nasazovat dalším. Zde bych chtěl uvést některé výhody, které proces virtualizace a cloudových služeb nabízí a který jsme realizovali v rámci grantu:

- 3500 USD/rok (v našem případě 18x – za každý subjekt zvlášť)
- 10 licencí Business Premium (18x cca 3,5 euro/měs.) obsahuje operační systém, kancelářskou sadu MS Office a licence Remote desktop (mimo jiné)
- A další - více na <https://nonprofit.microsoft.com/>

Suma na výměnu starých „konvenčních“ serverů a počítačů, produktů a na nový standard uživatelské práce?

Výhody cloudového řešení, v našem případě (mimochodem bych chtěl uvést, že možnosti využití MS Azure jsou obrovské), umožnil vytvořit (zatím) 4. virtuální servery, kde provozujeme účetní a evidenční SW. Tedy 10 uživatelů se odkudkoliv může připojit na virtuální stroj, kde má všechny potřebné aplikace a pracuje tedy výhradně na vzdálené ploše. Na tuto vzdálenou plochu se může připojit ze starého PC (např. z tenkého klienta) jelikož výpočetní výkon je na straně serveru. Jinými slovy jsme nahradili 10 nevyhovujících a starých PC. Další nesporné výhody jsou zabezpečení serveru a možnosti zálohování. Toto byl hlavní důvod, proč jsme u některých subjektů realizovali výhradně toto řešení – důvodem byla právě nedostatečná zabezpečení a s tím spjatá hrozba ztráty dat. Hlavním měřítkem úspěšnosti tohoto projektu byla samozřejmě spokojenost uživatelů a také snadná administrace z pohledu IT správců.

Další výhodou, kterou chci uvést, je kontrola nad veškerým zařízením tedy i daty, které je připojeno nebo zřízeno ve službě Azure. Díky této službě se vyhneme nepříjemnostem ztráty dat – tedy o data vás již nespokojení zaměstnanci nepřipraví – ani nikdo jiný (téměř). Všichni totiž víme, že hackeři jsou vždy o krok napřed.

Celý proces jsem uváděl abstraktně – konfigurace a správa serveru a samotného prostředí je pro zkušené správce, a proto jsme se také obrátili na certifikovaného partnera, který nám pomohl s realizací celého projektu od A-Z, kterého jsme financovali prostřednictvím grantu. Po dobu realizace jsme také zvýšili znalosti našich IT správců a posunuli nejen tyto správce ale i celou IT infrastrukturu o kus dále.

Chcete vědět víc?

Vše potřebné se dozvíte na stránkách společnosti Microsoft pro neziskové organizace: <https://nonprofit.microsoft.com/en-us/> nebo <https://azure.microsoft.com/>.

Popřípadě mě můžete kontaktovat na emailu: it@dchoo.charita.cz

Klíčová slova:

Virtualizace, Microsoft, Azure, AVD, Virtuální servery, nezisková organizace, tenant, IT, rozvoj IT, Microsoft Office 365, O365, Cloud, Cloudové systémy, bezpečnost dat, zabezpečení, Azure doména